У Німеччині призначений головний рабин Бундесверу

Федеральний рабин Бундесверу Жолт (Мордехай Еліезер) Балла.
Фото: lvz.de

Жолт (Мордехай Еліезер) Балла. Так звуть головного ортодоксального рабина Саксонії, який 21 червня вступить на посаду першого за сто років рабина німецької армії.

«Цим призначенням ми продовжуємо стару традицію і водночас відкриваємо новий розділ в історії країни, — заявив президент Центральної ради євреїв Німеччини (ЦРЄН) Йозеф Шустер. — ...Єврейські солдати Бундесверу через десятиліття після Голокосту знову бачать у Німеччині свій будинок. Інавгурація федерального військового рабина — історичний день для єврейської громади».

Церемонія, що транслюватиметься в прямому ефірі телеканалу ARD, пройде в Лейпцигу за участі міністра оборони ФРН Аннегрет Крамп-Карренбауер, прем'єр-міністра Саксонії, представників Конференції європейських рабинів і ЦРЄН.

Жолт Балла народився в Будапешті в родині підполковника Угорської народної армії. Юнак виріс в атеїстичному будинку, але, по закінченні Технічного університету Будапешта вступив до берлінської єшиви Beis Zion, а через кілька років закінчив ортодоксальну рабинську семінарію.

Німецькі солдати-євреї святкують Хануку, 1916

У 2009 році він став першим ортодоксальним рабином з 1938 року, який отримав релігійну освіту в Німеччині. Тоді це стало подією загальнонаціонального масштабу, на висвяченні виступив міністр внутрішніх справ країни Вольфганг Шойбле.

Балла очолив єврейську громаду Лейпцига, у якій сьогодні приблизно 1000 парафіян, а у 2019 році був призначений державним рабином федеральної землі Саксонія. У 42-річного рава є хобі — у вільний час він грає на бас-гітарі в створеній із товаришами по єшиві рок-групі «Holy Smokes».

Федеральний рабин Бундесверу має створити й очолити військовий раввинат у Берліні, координуючи роботу десяти рабинів у німецькій армії. Претенденти повинні мати громадянство ФРН і вищу освіту — дві кандидатури вже розглядаються комісією.

Сьогодні серед 180 000 військовослужбовців Бундесверу налічується приблизно 300 євреїв. На початку XX століття ситуація відрізнялася докорінно.

Плакат Імперського союзу фронтовиків-євреїв: «12 000 єврейських солдатів загинули за батьківщину на полі бою», 1920

У роки Першої світової патріотичні настрої серед євреїв Німеччини були настільки сильні, що з 100 тисяч солдатів і офіцерів єврейського походження десяту частину складали добровольці. Наймолодшим із них став 14-річний Йозеф Ціппес, якому на другий місяць боїв відірвало міною обидві ноги.

Добровільно пішли на фронт і приблизно 30 рабинів, які стали капеланами. Загалом 35 тисяч німецьких євреїв нагородили орденами та медалями, з них понад тисячу — Залізним Хрестом. За кайзерівську Німеччину віддали життя 12 тисяч юдеїв — більше, ніж загинуло у всіх арабо-ізраїльських війнах.

Після Голокосту служба єврея у Бундесвері радше виняток, ніж правило — це розуміють і Жолт Балла, і голова ЦРЄН Йозеф Шустер. Але світ змінюється, й заснування військового рабинату ФРН — одна з ознак цих змін. В обов'язки військових рабинів буде входити духовна підтримка військовослужбовців-євреїв, проведення богослужінь і уроків із юдаїзму, забезпечення кошерним харчуванням і т.ін.

Максим Суханов